

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 37.

A^o FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Béstől, Kedden Május 13-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Felséges Afzszonyunk a^o folyó hónap^o 3-dikán, mint a^o Kereszt-feitalaltatásának innepnapján, 24 fő méltóságú afzszonyságokkal méltóztatott az úgy nevezett Keresztes Dámák Rendjét nevelni, kiknek betses neveik között olvassuk a^o következőket is: — Gróf Benyovszkyné, izületett Báró Keresztes Judith — Gr. Györiné, izül. Gr. Zichy Theresia — Gr. Erdödiné, izül. Gróf Tolnai Festszits Mária — Gr. Viczayne, izül. Gr. Zichy Amalia — Gr. Zichyné, izül. Gr. Colloredo Maria Franciska — Gr. Paldyné, izül. B. Jochlinger Károliana — Gr. Brunswickné, izül. Gr. Keizelökec. Maja

thényi Anna Maria — Gr. Kollowratné, szül. Gr. Kinsky Rosa — eö fő Méltóságok.

A' néhai Gr. Migazzi Kristof Kardinális és Bétsi Érsek helyébe Érsekké neveztetett Sz. Pölteni Püspök nagy méltóságú Gr. Hohenwart, 71 életendőt töltött ember, és Magyar Indigena.

A' tehénhimlő - oltásnak Auftriában való gyarapodásáról ilyen hivatal szerént való hirdetés adott ki: — Az Alsó Auftriai Kormányfűékhez ezen himlő-oltásnak gyarapodása felöl be érkezett tudósítások szerént, a múlt életendő Martziussától fogva Dec. utolsó napjáig, Béts városában 4446, az Alsó - Auftriai egyéb helységekben pedig 10,003 — mind egygyütt 14,449 személyekbe oltatott be a tehénhimlő. Ugyan ezen idő alatt az itt lévő közönséges ispotályhoz tartozó árvák's egyéb gyermekek közzül is 562-vel történt ugyan ez. — Igen méltó meg jegyzés pedig ennek alkalmatosságával, az, hogy itt azon idő-szakafzban egyfersmind igen veszedelmes gyermekhimlő kegyetlenkedvén, a tehénhimlő-oltás olyan jó következéssel folytatott, hogy az által a' veszedelmes ragadó nyavalyának eleibe gát tétetődött, és az olyan gyermekek, kikbe a tehénhimlő az előtt be oltódhatott, mikelötte még a' gyermekhimlő méreg hozajok nem járult, ettöl tellyességgel nem bántattak.

Orosz Birodalom.

Pétersburg, April. 12-ik napján. Az Orosz és Swéd udvarok között támadott versengések, szerentsésen el igazítottak, és a' jó egygyetértés helyre állott. Azon az okon kívül, mellyről már emlekezünk, még ez a' környülállás is nagy mértékben érzékenyítette egyéb versengések között a' Császárt, hogy Finlandiában egy Pittis nevű helység,

az 1743-dik esztendő béli Aboi Kötés szerént az Orosz Birodalomhoz tsatóltatván, a' lakosok még is a' Swéd udvarkoz szítottak, 's magokat ehhez adták vólt.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, April. 9-dikén. — Gen. Paul tre, Petersburgból, az ott lévő Frantzia Követtől Gen. Hedouvillétől az itt lévő Követhez Gen. Brünéhez, még nem tudhatni mi némű izenetekkel és levelekkel ide küldetttven az ő megérkezése sok féle gyanakodásokra szolgáltattott alkalmatosságot. Vóltak, a' kik egy ilyen rend kívül való követtégből egy Eszaki Hatalmassággal való hadat jövendöltek a' Török Udvarniak: hanem, kevés idő vártatva el enyészett az e' féle szerentsetlen jövendöléseknek minden fundamentomok; és a' békeességnek meg maradásához reménység kezdett ismét lenni.

Azoknak a' 300 Anglus katonáknak, kikről irtuk, hogy a' pestis magát közöttök jelentvén, a' Török Bascha engedelmivel az Egyiptomi partoknál Alexandriához nem meszse ismét kikötöttek, igen roszszúl van az állapotjuk. Egymásra hordja őket a' döghalál.

Frantzia Respublika.

Hogy minden el hihelle, hogy az Anglus seregek Egyiptomot már valósággal oda hagyták, ilyen hivatal szerént való tudósítást adott ki a' dolog felől a' *Moniteur*: — „Toulon, Apr. 18-dikán. Contre-Admirál Leiffegnes, a' ki a' mi Követünket Gen. Brünét Konstantzinápolyba vitte, egész hajós-olztályával ide szerentsésen vizszaérkezett. Útját vizsza jövet *St. Jean d'Acree* felé ejtette, a' hol ötöt Dgezar Bascha igen jó szív-

vel látta. Onnét Martz. 30 dikán Alexandriához érkezett; a' honnét az Anglusok Martz. 17 - dikén eveztek vólt el. Az Egyiptomból elevezett 4 ezer Anglusokat azután a' Máltai ispotályokban találta, a' hol éppen kontumatziát tartottak (tisztulás napjait töltötték). A' Máltai Anglus hajós sereg 10 hadi hajókból áll. Ezek között hányták ki a' Leislegnes hajói is vasmatskáikat, míg magokat ki nyugodták. Minden Levantei kereskedő városoknál és kikötőhelyekben, nagy betsüllettel fogadták a' Törökök ezen hajós osztályunkat.

A' Hadi Minister olyan jelentélt küldött minden Departamentomokba a' Préfektusokhoz, hogy mind ezekben vállogassanak ki néhány embereket, a' kik a' Konzuláristestörző seregbe be illjenek. A' Granatérosoknak 5 láb 6 tzol, a' Vadászoknak 5 láb 4 tzol magosságuaknak — 30 esztendőseknél ifjabbaknak — és oly tulajdonságuaknak kell lenniük, hogy háborubán való szolgálatjokat, jó magokviséletjeket, s a' katonaságból lett rendes módon való elbotsáttatásokat, hiteles levelek által meg bizonyithassák. — A' Nemzeti-kiutstárban már el kezdetek a' Bonaparte képivel veretett pénzel fizetni.

A' *Journal-de-Paris* nevű újság azt irta Apr. 23 dikán, hogy a' Roueni partok körül 3 Anglus hajók egy Frantzia hajót meg álitván, azt meg motózták, s útazásának tzelja felől meg kérdezték. Illetlenséget ugyan ennél egyebet semmit nem követtek el velle: hanem, hát azt is (ilyen kérdéül végzi a' nevezett újság szavait) mitsoda jus szerént tselekedhetik az Anglus hajók, hogy békeféleg idején a' Frantzia hajót meg állítsak, meg

motózzák, és hogy hova evez, tölle meg tudakoz-
zák? —

Már tudjuk, így szollanak a' Párisi irók, a' kútfejit annak a' költeménynek, hogy Frantzia ország valamely tanyázó helyet akarna magának a' Török Birodalomban elfoglalni. Ez a' költemény a' Gen. Brüne Konstantzinapolyba való megérkezésekor hirlettetett el, olyan tziál, hogy a' Porta előtt a' Frantziák igyekezete gyanuffá tétéődhes-
sen, 's az Ottomannus Ministerek az ő azok eránt való bizodalmodkat vezellek el. Sok e' féle Konstantzinapolyban koholtatott költemények repittetek már olykor-olykor idegen országokra széljel.

Páris, Apr. 26-dikán. Az Angliával való alkudozások még ma is folynak, és, a' mi bámulásra méltó, noha csak nem ki vont kardal folytattnak, még is oly titok alatt maradnak mindenek, hogy lehetetlen tudni, mi forog feenn.

Brülzfzel April. 26.dikán. Az Ostendei partokon lévő battériakba, mellyek által a' kikötőhely fedeztetik, kezdik ismét be hordani a' legnagyobb ágyukat. A' váras szomszédságában pedig, mérik a' logert egy Frantzia sereg számára. Tsak nem el enyészett a' békeféleghez való reménység!

Nagy Britannia.

A' Londoni Udv. Ujságban ismét egy új duellálás historiája iratik le, a' melly két olyan főrangú emberek között történt, hogy egygyiknek sem lehetett volna oka ettől a' leg jobb világtól való elbutsuzásra. Oberfilicutenant Montgomery, egy 28 esztendő, igen szép növésű ifju tizt, a' ki előbb Hollandiában, azután Maltha szigetén, utóljára Egyiptomban, igen ditséretesen ka-

tonáskodott, 's a' kit mind a' Wallisi mind pedig a' Yorki Hertzeg igen szerettek és betsültek, Apr. 6 dikán kilovagol egy Arabiai szép szürke paripán azon árnyékos útra, a' hol a' Londoni Gavallérok közönségesen lovagolni szoktak. Utánna ment egy Neufoundlandi igen kedves kutyája. Szembe jön véle ló háton, hasonló nagy híriü-nevű tisztt, Tengeri Kapitány Macnamera, a' ki a' háborus időkben a' Cerberus nevű Fregátot komandirozta. Ezt is egy Neufoundlandi kutya kísérte. Szembe találkozáván, a' két kutya marokodni kezd. A' lovasok le szállanak, és kutyáikat el akarják egymástól választani, hanem azonközben öfzszeszollalkozván, öfzíze vesznek, és mérges szavakkal séregetik egymást. Az alatt lok egy 's más sétáló emberek gyültek öfzsze a' marokodás helylyén, mellyre nézve a' két veszekedő lovas emberek egymástól bútsut vesznek, 's haza mennek, a' nélkül, hogy valaki valami rofzszat gondólt volna rollok. Ők azonban más nap sekundánsok, borbélyt, és pár pistolyt vévén magokhoz, postakotsira ülnek, a' rendelt helylyen meg jelennek — az egygyezés szerént, 12 lépésről, a' sekundánsok jeladására, egyfzersmind, egymásra lönek — Oberflieutenant Montgommery el esik, 's a' porba magát megfetrengvén, egy nem meszsze lévő házban néhány szempillantatok alatt meg hal — Macnamera pedig, nem halálos sebet kapván, politziai önzet alá tétetett. A' Sekundánsok el szöktek. — Montgommery olyan kedves embere vólt a' Wallisi Hertzegnek, az Angliai korona örökösnek, hogy ez, halálát meg értvén, meg siratta.

Sir William Hamilton, a' Nelson kedves barátja, kinek haláláról már emlékeztünk, remén-

ség felett kevés vagyont hagyott maga után, melyre nézve a' feleségének, mint hallatik penziót fog rendelni az Udvar. — Nelsonnak egy képet tettált ilyen kifejezésekkel: — „Leg kedvesebb barátomnak Nelsonnak hagyom a' Madam Lebrünne emaillos munkáját a' Bone Emmai képének copiáját, mint hozzá, a' leg szebb virtusokkal tündöklő, leg igazabb szívű, leg egyenesebb indulatú, és leg derekabb emberhez, viseltető véghetetlen tiszteltetnek bizonyos jelét. Árgya meg ötet az Isten! Gyalázat borítsa el azon embert, a' ki erre ezt nem mondja: Amen!“

Reynold nevű igen idős szűz halt még nem rég Londonban, a' ki azonközben külömben is elég érdemessé tette magát a' Status' háláadáságára, mivelhogy több mint fél millió forintokat tettált a' nemzeti adasságnak fizetésire.

A' Napkeleti tengerekről Angliába visszsa érkezett hajók is hoztak már hirt az Arabiai Abdul Wechab revolutziójáról, kinek veszedelmes seregei egész Bagdad szomszédságáig ki terjeszkedtek, 's miattok a' Bassorai kereskedés félbeszakadt. — A' Chinai Császárnak némely tartományaiban is igen veszedelmes támadás ütötte ki magát ugyan ezen Londonba érkezett Napkeleti Indiai leg újabb tudósítások szerént. A' támadás onnan vette, mint hallatik, az kezdetit, hogy a' régi eredetű Chinai lakosok az új Országoló Tatór házat, a' melly a' Chinai véghetetlen nagyságú birodalmat a' 17-ik század közepén hodoltatta volt meg, meg fosztani akarnák a' maga hatalmától. Már néhány izben meg is verték volt a' Császár seregeit nagy vesztéssel, 's oly fok jó akarókra találtak a' támadók minden tartományokban, hogy

ha némely helyen meg találtak is verettetni, más helyen ismét új erővel állottak elő. Már nyilvánosságos beszéd folyt az eddig uralkodott Háznak letétetődéséről, 's a' réginek ujonan lejendő felemel-tetődéséről. A' Cantoni Vice-Király vólt olyan sze-rentsés, hogy a' támadást hatsak valamennyire is el tsendesithette, hanem Dec. 12-dikén Cantonba vissza érkezvén, hirtelen való halál által Dec. 14-dikén ő is oda lett, mint gondolják mérget vé-vén be, azért, hogy a' Császár' kívánságának nem egéltizen felelhetven meg, annak kegyelmességéből ki esett, és élni nem vólt tovább kedve.

Remélték vala néhány napok előtt a' Lon-doniak, hogy a' Parlamentom üléseinek elkezdő-désekkel tenni fognának a' Ministerek hatsak né-mű némű nyilatkoztatást is a' hadikörnyülállások-nak mivóltok felől, és a' nagy hadi készületeknek okát, meg fognak mondani. De meg tsalatának remenségeiben. A' Parlamentom' ülései Apr. 19-dikén el kezdődtek: arról a' tárgyról azonban, a' mellyről a' publicum valamit hallani leg inkább kívánt vólna, leg kisebb nyilaskoztatás sem té-tetődött, melyre nézve itt a' publicum a' hadako-zás vagy békefég állapotjafelől ma sem böltsebb, mint tegnap. A' Minister a' kereskedés állapot-ját kívánván fontolás alá vétetni, Gen. Gascoig-ne azt mondotta, hogy valamit ezen tárgy felől értelmesen beszélni mind addig lehetetlen, míg a' Ministerek vagy a' békefég vagy a' hadakozás felől valami bizonyos nyilatkoztatást nem tel nek. A' Minister' feleletinek e' vólt az értelmé, hogy e'nek a' két tárgynak semmi köze nincs e' y násho', a' melly miatt az elsőt a' második nélkül fonto-lás alá nem lehetne venni. Hogy a' Ministerek

(mond Addington) a' mostani politikai környülál-
 lásokról mind ez ideig halgatni kívántak, azt né-
 kiek nem a' félenkség, hanem a' böltseffég java-
 sólta; ök mindent el követtek, hogy a' bizontalan-
 kodás' állapotját mennél rövidebbé tehesék , de
 mind ez ideig meg nem menthették a' publikumot
 az ezen bizontalankodásból származó nyughatat-
 lankodástól. Azonközben, a' nélkül, hogy politi-
 kai ígélet által le kötelezzük magunkat (ez is az
 Addington Czajva, Central Hingérsényi Kibáry Oligum-
 nak, hogy kevés napok alatt fogunk ezen Parla-
 mentomi Házban ha tsak mi • kevés nyilatkozatá-
 sokat is tenni, a' mellyek a' nyughatatlan elmé-
 ket ki elégithetik, és a' mellyek olyan dolgot
 fognak tárgyazni, mellyet az egész nemzet tudni
 oltait.

Német Ország.

Régensburg, April. 30-dikán. A' póto-
 lás állapotja közönséges elintéztetését végképpen
 megerőssítő Császári Dekretom, a' mellyet Első
 Konzúl Bonaparte oly igen sürgetett, és a' mellyet
 itt mindenek igen nagy ohajtással vártak, sokaknak
 tökelletes megelégedésekre, megérkezék, és ennyi-
 bol áll: — „

„Minekutánna a' Lünevilleri Kötés 5 - dik és
 7 - dik tzikelyeinek bétöhetésekre ki rendeltetett
 és tellyes hatalommal fel ruháztatott rend kívül
 való Dietális Deputátzió a' rá bízott munkát el
 végezven, azt, a' Választó Fejedelmek, valamint
 szintén a' több Fejedelmek és Rendek, a' magok
 Martz. 24-dikén meg egygyező értelemmel tett
 vegzéseek által, végső helybehagyás alá botsápt-
 tak 's ajánlották volna: erre nézve ö Császári Fel-
 sége is, ezen, minden tulajdonságaira és követke-

zéseire nézve ily fontos munkát, a' maga atyai gondoskodása szerént, a' Német Birodalom tsendességének és békeflegének megtartatása végett, vég képpen és törvényesen megeröffiteni, nem késedelmezik.

„Az a' tziel, a' mellyre ö Cs. Felsége ezen fontos következésü szempillantatban a' maga figyelmoteflegit függefzti, abban áll, hogy az ö Felsége 's a' Német Birodalom által tetetett ajánlásnak, egy felöl ezen Birodalom ösi Konstitutziójával, más felöl pedig azon barátságos környüállásokkal, a' mellyeket ö Felsége, rész szerént a' két Közbenjáró Hatalmasságokra rész szerént a' Német Rendek megelégedésekre nézve, a' lehetőségig szemei előtt hordozni kíván, meg egygyezölög, elégtétetödhessen.

„Eppen ez a' tziel az, a' melly ö Császári Felségének minden lépéseit és törekedéseit a' Dietális Deputatziónak mind öfzfzehivatásában, mind pedig annak minden foglatatosságaira nézve, vezérelte.

„Ehez képpeft, ezen egész munkának lefolyta alatt olyan hathatós törekedéffel kívánta ö Felsége a' Közbenjáró Hatalmasságok által projektáltott és a' Deputatzió tagjai voksaiknak nagyobb része által elfogadtatott pótolás' plánumának végrehalytódását előmozdítani, a' mint tsak azt a' szóban forgó Kötés' tzikkelyeinek sinormértékek, 's az ezen tzikkelyeknek betöltetésekre ki szabattva lévő határok, a' Birodalom Konstitutziójának fenntartatásával megegygyezölög, meg engedték.

„Es, melly önként való mérséklettséggel, 's a' Közbenjáró Hatalmasságokra és Németrendekre néz-

ve pedig melly nagy tekintettel törekedett légyen ő Felsége az elő fordúlt akadályoknak és nehézségeknek elhárításokban, mihelyest azok a' maga Felséges Házának önnön törvényes és igazságos javát illették, meg tettett azon Párisban Dec. 26-dikán költ Kötésből, a' mellyben ő Felsége a' Lünevillei Kötésnek feltételeit önként kiszélesítette, 's azon részt, a' melly pótolás képpen egy ő Felsége Háza béli Fejedelmet illett volna, lehető keskeny határok közé szorította.

„Hasonló törekedéssel viselte magát ő Felsége azon tárgyak elintéztetéseknek munkájára nézve is, a' mellyek a' plánumban fel vétetett fundamentomból nem folytanak, vagy pedig a' mellyek a' Német Birodalomnak belső Konstitutióját illették. Minekutánna ilyen képpen, a' 26-ik Decemberi Kötésnek ereje szerént a' Deputatzióknak Nov. 23-dikán költ közönséges plánumához még egy és más toldalékok, változások, szoroffabb határozások járultanak, 's mind ezekből a' 25-ik Februáriusi Közönséges végzés meg készült, 's a' Német Birodalom Deputatziója, ezen utolsó közönséges munkáját, némely bizonyos kifogásokkal, ő Felségének a' helybehagyás végett eleibe terjesztette volna; a' dolognak illendő megfontolása után elvégezte ő Császári Felsége, hogy betses hivatala szerént, mint a' Német Birodalom feje, a' Deputatzióknak mingyár mondott közönséges végzését, a' következő feltételek alatt, megerőssítse : úgy mint — „

„Hogy a' Párisban tavaly Dec. 26-dikán költ 's a' Birodalmi Deputatzióval is közöltetett Kötés' minden tikkelyeinek szó szerént való értelmeik, nevezetesen pedig a' 4-ik tikkelyben elő forduló

egész ki kötés, valóságos erejében fenntartattas-
son.

„Hogy a' mennyiben ezen kikötések, az ő Felségének mint Császárnak és a' Birodalom fejének tartozó jusokat illetik, ezeknek törvényes végrehalytattatások, valamint a' Birodalom Deputatziója végzésének mostanában történni fogó betöltődésekor, úgy ennekutánna is minden időben bántódás nélkül hagyattassék.

„Hogy a' Birodalom gyökeres törvényei, nevezetesen a' Császári Kötés, és Labrazy Könyvet kötések, a' mennyiben ezek, a' Lünevillei Alku által, vagy pedig ezen mostani Végzés által nyilvánóságos változást nem szenvedtenek, hasonlóképpen a' Birodalom Konstituziójának minden meg nem változott pontjai, a' mint ezek a' Választó Fejedelmekre 's a' Birodalomnak minden Rendjeire nézve, a' hova kell a' fényes Német Rendet, 's az Immediatus Lovas Rendet is számlálni, bántódás nélkül fenntartattassanak.

„Hogy, mivel azok a' nehézségek, a' mellyeket ő Cs. Felsége a' Deputatziónak a' Ferjiui vokok szaporítását illeti első plánumjok ellen tett volt, a' későbbi projektomok által is el nem hárittattak; ő Cs. Felsége, a' Német Birodalom Konstituziójának, és a' R. Cathol. Religiónak védelmezésére szentül tett fogadása és esküvéssel felvállalt köteleffége szerént, kénytelenítettni szemléli magát, arra, hogy ezen tárgynak helybehagyását egy ideig fel függeszse, 's azt ki kösse, hogy egy haladék nélkül készítettendő Dekretomban ő Felsége eleibe ezen tárgy iránt egy más projektom terjesztődjön, a' mellyben illendő javaslasok tétetődjenek annak elintéztetésére, hogy, minekután-

na a' Protestans vallásuaknak voksaik, mind a' Választó Fejedelmek mind az Imperialis városok Kollegiumaikban, a' jelenvaló pótolás munkája által így megfzaporodtak, a' két féle vallás béli ösi egyenlőség a' Fejedelmek Kollegiumjokban, változást ne szenvedjen.

„Hogy végezetre a' Deputatzió utolsó közön-
séges végzésének azon pontjaira nézve, a' mellyek még további alkudozás és vitatás alá vagynak vet-
tetve, az ezekhez való ezutánni szolhatás, vagy ezeknek elövettetendőségek, ö Cs. Felségere, s a' Birodalomra nézve, ki fogás tételödjön.

„Midön ö Cs. Felsége már most, az előreb-
otstott feltételek alatt a' Martz. 24-dikén költ Imperialis Végzést, felséges hatalma szerént és a' szokott formálattal helybehagyja, 's megerősíti, ajánlja egyfizersmind a' maga és a' Német Birodalom nevében szíves közönetjeket, azon fáradságos munkaért, mellyet a' két Közbenjáró Hatalmasságok ebben tettek; reméllvén egész bizodalommal, hogy a' nevezett Hatalmasságok is barátságosan meg fogják azon készségnek és tekintetnek nyilvánosságos jeleit esmérni, a' mellyel ö Cs. Felsége és a' Német Birodalom a' pótolásnak fontos munkáját folytatniak; és azt tökéletességre is vivén, az által a' békeálléget állandóvá tették.“

A' Választó Fejedelmek Kollegiuma, ilyen határozást tett az eddig volt Trieri Választó Fejedelem jövendő béli élelmére kivántató költség fe-
lö: — „Önként való megégygyezéssel határozzák a' mostani 10 Választó Fejedelmek, hogy az 1802-dik esztendőötöl Dec. 1-ső napjától fogva számlálva, esztendőnkent tiz-tiz ezer, mind egygyütt 100 ezere Forintokat fizellének élete' fogytáig a'

Trieri fő papi volt Választó Fejedelemnek. A' maga részit mindenik negyedrészt eztenként, az az 2500 forintokban fogja fizetni.

Hannau, Apr. 23 dikán. A' Rénus bal partjairól eddig nagy számmal szoktak vólt a' lakosok Lengyel országnak a' Pruszsus Korona alá jutott részeire által vándorolni. Ezt a' kivándorlást most kemény büntetés alatt meg tiltotta a' Frantzia Ország-lószék: hanem olyan rendelés mellett, hogy a' kényér nélkül lévő szegény embereket Sz. Dominigó Izigetere szállítsák által.

Másodszori Hiradás.

Minden tiszteletre méltó Magyar Hazánknak újonnan tudtára adom, hogy Károlyi Gáspár Bibliája, az 1786 eztendőbéli Lipsiai kiadás szerént 8-ad rétbén már a' sajtóból ki szabadult, és jövő Sz. Medárdus' napján, Pesten tartandó vásárkor a' könyváros boltjaiban, 's ezután valamenyi Biztosaimnál is három forint, et 15 krajtzárért kinek kinek ki fog szolgáltatni.

Nem különben jelentem, hogy a' Kasszeli formájára negyed' rétbén, nagy, és szép betűkkel 's gyönyörű papiroson ki adandó Bibliám a' könyvnyomtató műhelyemben leg szorgosabb vígyázás alatt már nem csak munkába vétetődött, hanem a' jövő eztendőben Sz. János' feje-vételekor leendő Pesti vásárkor bizonyosan tellyességgel kész lévén aztat közönséggé is fogom tenni. Ambár pedig ennek az árát a' papiroznak, és egyebeknek is felette nagy drágasága miatt, az eiobbeni híradásomba méltán hat forintokra határoztam; mindazonáltal tsekély hasznomról el felejtkezvén, és fáradságomat csak egyedül édes Hazámnak fel-

áldozni kívánván, ennek az árát 5 for. 30 xra le-
 fzállítottam, annál inkább is, mivel mártsak eddig
 is az aláírottak' száma vélekedésemet fellyül hal-
 ladta, és napónként jobban szaporodik. Ezen az
 áron mind azok az alá írottak, a' kik betses ne-
 veket már bé küldötték, mind pedig azok, a' kik
 magokat még Pünköft havának vége előtt nálam,
 vagy valamelyik Biztosomnál alá íratják, meg fog-
 ják nyerni. Az említett időnek elfolyása után 8
 for. es 30 xr. léfzen ennek az árra. Következen-
 doképpen azok, a' kik ezt a' nagy Bibliát magok-
 nak meg-szerezni kívánják, arra kérettetnek, hogy
 érdemes neveket nékem mennél hamarább által
 küldjék.

Végtére bizonyossá téfzem a' tudós N. Pub-
 likumot arról, hogy a' jövő Sz. Medárdi Pesti vá-
 sárkor valamennyi könyveim' új laifroma meg fog
 jelenni. Evvel a' Catalogusommal minden érde-
 mes Hazafiának, a' kinek ezután kívánsága va-
 gyon, szívenn ingyen kedveskedni kész léfzek. —
 Po'sonyban Sz. György havának 26-ik napján,
 1803.

Füskúti Landerer Mihály,
 k. priv. Nemzeti Po'sonyi 's Pesti
 Könyvnyomtató, és áros.

Tudósítás.

A' Bécsi Csász. és Kir. Censura engedelmével
 következendő munka nyomtattatott ki Pesten Tratt-
 ner Mátyás betüivel: Egy két szó Száz a-
 dunknak erköltsi meg vesztegette-
 téséről. Irta Endrödy János B. Stip-
 ritz Ezeredjének hadi Papja.

Ezen munkában az Író okait keresi erköltsi meg vesztegettetésünknek. Előbb, mint azokat fel fedezné, ilyen nevezetes kérdéseket teszen fel?

1. Az elmének meg világosodása meg ronthatja e' az erköltsöt? Mellyre azt feleli, hogy az, nemcsak lehetetlenség, sőt inkább csak ottan tündökölhet az erkölts, és csak ottan lehet lakhelye áthatatos, hol nintsen se- tétség.

2. Lehet e' a' le folyt századot a' meg vez- ni? Ezen kételkedik az Író, de úgy, hogy elég okait adja kételkedésének.

3. Méltó e', hogy az erkölts meg vesztegetésénn panaszolkodjunk? It- ten a' feleletben meg mutatja, hogy egy nem- zet sem volt nem is lehet böl dog erkölts nélkül, és a' nélkül, melly eztet meg erőssíti, és előre moz- ditja, az pedig csak a' religio.

Ezen kérdéseket ugyanannyi §§.ban többekkel ki fejtegetvén, azt állítja, hogy az erköltsnek meg vesztegetését keresni kell —

a) A' fattyú meg világosodásbann, mennyi- benn aztat némelly nagyok udvarukbann meg iz- lelték; és onnan többekre el terjedent.

b) A' közönséges nevelés módjának hibái- bann.

c) A' roszsz, magános, vagy is házi neve- lésbenn.

d) A' nagyobb Fendnek roszsz példájábann. Arultatik Weing. n. l. és Kiss István könyvvaro- soknál Pestenn.